

НАҚШАҲОИ РУШДИ ТЕХНОЛОГИЯҲОИ РАҚАМӢ БАРАСӢ ШУДАНД

Президент Шавкат Мирзиёев 27 декабр бо тақдироти нақшаҳо оид ба рушди технологияҳои заҳни сунъӣ ва телекоммуникатсияҳо шинос шуд.

Дар Стратегияи «Ўзбекистон - 2030» вазифа гузошта шудааст, ки кишвари мо ба маркази минтақавии IT табдил дода шавад. Дар доираи ин мақсад технологияҳои рақамӣ пайвасти ривоч меёбанд: дар тамоми минтақаҳо IT-паркҳо ташкил шуда, имкониятҳо барои омӯзиш ва кор дар ин соҳа густариш ёфтанд. Суръат ва доираи дастрасӣ ба интернет зиёд гардид. Беш аз 190 ҳазор нафар бо ҷойи кор таъмин шуданд.

Дар солҳои охир дар соҳа 3 миллиард доллар сармоя аз худ карда шудааст. Микдори корхонаҳо бо иштироки сармояҳои хориҷӣ дар муқоиса бо соли 2017 8,5 баробар афзуд, аз 1000 зиёд шуд. Имрӯз ҳар даҳумин корхона дар соҳаи ширкати байналмилалӣ ба ҳисоб меравад. Агар ҳафт сол пеш дар кишвар ҳамагӣ 12 корхона содиротӣ вуҷуд дошта бошад, соли ҷорӣ шумораи онҳо ба 650 расид. Ҳаҷми содироти технологияҳои иттилоотӣ ва хидматрасониҳои телекоммуникатсионӣ то охири сол аз 900 миллион доллар мегузарад.

Истифодаи заҳни сунъӣ низ дар соҳаҳои гуногуни ҳаёт густариш меёбад. Дар асоси технологияи мазкур аллакай зиёда аз 200 лоиҳа амалӣ гардида, 70 лоиҳаи дигар аз рӯи соҳаҳои ҷудогона ва корхонаҳои калон таҳия шудааст. Ўзбекистон дар индекси байналмилалӣ омодагӣ ба заҳни сунъӣ 17 зина боло рафт.

Дар идомии таваҷҷуҳи махсус ба ин самт 14 октябри соли равон бо қарори Президенти Ўзбекистон Стратегияи рушди технологияи заҳни сунъӣ то соли 2030 қабул шуд. Дар он чораҳо

оид ба зиёд кардани ҳиссаи маҳсулоти барномавӣ ва хидмат дар асоси заҳни сунъӣ, тавсеаи инфрасохтори техникӣ ва баланс бардоштани иқтисодии кадрҳо муайян шудаанд.

Дар ҷамъомад вазири технологияҳои рақамӣ нақшаҳои соли ояндаро муаррифӣ кард.

Аз ҷумла, дар вилояти Бухоро, Фарғона ва Тошканд маркази маълумотҳои «абри» ба истифода дода мешавад. Барои дастгирии стартапҳо дар Донишгоҳи технологияҳои иттилоотӣ Тошканд ва Донишгоҳи Инха лабораторияҳои заҳни сунъӣ боз мегарданд. 3 ҳазор кормандони мақомоти давлатӣ инчунин ҳокимон ва муовинони онҳо дар ин соҳа аз курсҳои тақими ихтисос мегузаранд.

Ба шахсони масъул супориш дода шуд, ки шумораи лоиҳаҳо дар пойгоҳи заҳни сунъӣ ба 100 адад, ҳаҷми маҳсулоти барномавӣ ва хидматрасонӣ ба 50 миллион доллар расонанд.

Трансформатсия, ки дар корхонаҳои соҳавӣ оғоз ёфтааст, натиҷаҳои мусбат нишон медиҳад. Танҳо дар соли ҷорӣ ҳаҷми хидматрасониҳои телекоммуникатсионӣ 16 фоиз афзуд, ба 21 триллион сӯм расид. Даромади ширкати «Ўзбектелеком» аз 9 триллион сӯм зиёд шуд.

Таъкид гардид, ки соли оянда ширкат бонд системаи идоракунӣ худро пурра рақамӣ сохта, хароҷотро коҳиш диҳад, тамолиҳои идоракунӣ экологӣ, иҷтимоӣ ва корпоративиро таъбиқ кунад ва рейтингӣ байналмилалиро ба даст орад.

Дар низоми «Ўзбекистон почтаси» низ тағйиротҳо ба амал меоянд. Соли

ҷорӣ даромадҳо 1,4 маротиба афзуд, содирот 20 фоиз зиёд шудааст. Ба тӯлаи ҷорӣ кардани намуҳои нави хидматрасонӣ шумораи фирматодани маҳсулот 50 фоиз афзоиш ёфт.

Бар асоси нақшаҳо, соли оянда дар 1600 шуъбаи почта хидмати супурдани маҳсулоти майдончаҳои савдои электронӣ ҷорӣ карда мешавад. Маркази рақамӣи ҳел-хелкунӣ маҳсулот ифтихо ҳоҳад ёфт, ки сифати коркарди ҷуни маҳсулот ва фирматодани почтаро бехтар мекунад. Барои таъбиқи ин мақсадҳо маблағҳои Бонки аврупоии таъдид ва рушд ҷалб карда мешавад.

Заминаи муҳим барои соҳаи «Дар бораи телекоммуникатсияҳо» дар таҳрири нав қабул гардид. Ба он таъянамада, дар қисмати соҳаҳо ва минтақаҳо барномаи дусолаи рақамисозӣ таҳия мешавад.

Аз ҷумла, соли оянда бунёд намудани 6 ҳазор истгоҳи нави асосӣ ба нақша гирифта шудааст. 30 ҳазор километр кабелҳои нахи оптикӣ кашида мешавад, ки фарогирии хидматрасониҳоро то 98 фоиз зиёд мекунад. Таъдбирҳо оиди то ба 1,2 миллиард доллар расондани ҳаҷми содирот дар соҳаи андешуда хоҳанд шуд.

Таҳияи кунун дар бораи Маркази байналмилалӣ технологияҳои рақамӣ боз як рӯйдоди муҳими соҳа ҳоҳад гардид, ки бо ташаббуси роҳбарии давлат ташкил карда мешавад. Дар марказе, ки «Enterprise Uzbekistan» ном гирифтааст, тамолиҳои ҳуқуқи англисӣ, ҳаракати озоди сармоя, стандартиҳои байналмилалӣ муносибатҳои меҳнатӣ ҷорӣ гардида, инчунин фаъолияти филиалҳои бонҳои хориҷӣ ба роҳ монда мешавад.

Дар тақдироти оид ба ташкили заминаҳои конгунзорӣ дар соҳаи заҳни сунъӣ, рушди таълим дар соҳаи технологияҳои рақамӣ супоришот дода шуданд.

Ў.А.

ПАЁМИ ПРЕЗИДЕНТ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ БА ИШТИРОҚДОРони МАРОСИМИ БАХШИДА БА ОҒОЗИ СОХТМОНИ РОҲИ ОҲАНИ ЧИН — ҚИРҒИЗИСТОН — ЎЗБЕКИСТОН

Муҳтарам иштирокдорони таъдбир!

Шуморо дар маросими оғози сохтмони шохроҳи нави роҳи оҳани Чин – Қирғизистон – Ўзбекистон самимона муборакбод менамоям.

Ним сол муқаддам аввалин Муоҳидаи муқаммал дар бораи таъдбир сохтмони ин лоиҳаи стратегӣ нақлиёти минтақавӣ ба имзо расида буд. Тӯли муҳлати кӯтоҳ омодаосозии ҳуҷҷатҳои техникӣ анҷом ёфт. Имрӯз бошад, мо бевосита ба корҳои сохтмонӣ оғоз мекунем.

Ин, воқеан ҳодисаи таърихӣ, ки барои ин кишварҳои бародари мо тӯли 30 сол саъй дошанд. Шохроҳи нави нақлиёти таъиноти байналхалқӣ бунёд меёбад.

Он минтақаи Осиёи Марказиро бо Чин бо роҳи кӯтоҳтарин мепайвандад, ба рушди минбаъдаи ҳамкорӣҳои бисёрҷанба ва мустақам шудани шарикӣи стратегӣи давлатҳои мо мусоидат мекунад.

Лоиҳаи мазкур ҳамчунин қомилан ба ҳадафҳои ташаббуси «Хатро ва роҳро», ки аллоҳ бисёр кишварҳои ҷаҳонро барои пешрафти шукуфоии муштараки устувор муттаҳид месозад, мувофиқат мекунад.

Вобаста ба ин мехостам бори дигар ба ҳамкорони муҳтарамии ҳеш – Раиси Ҷумҳурии Мардумии Чин, ҷаноби Си Сизинлин ва Президенти Ҷумҳурии Қирғизистон Садири Нурғожоевич Чапаров барои саҳми шахсӣ ва саъю кӯшишҳои фаъ-

олашон бобати пешбурди лоиҳа миннатдорӣи худро изҳор намоям.

Муҳтарам иштирокдорони маросим!

Мехостам самаранокии бузурги сохтмони роҳи оҳани навро барои иқтисодиёти кишварҳои мо ва минтақаи васеъамоҳ махсус таъкид кунам.

Ин лоиҳаи бузурги инфрасохторӣ кооператсияи васеъро дар пояи қарорҳои пешқадами муҳандисӣ, инноватсионӣ ва рақамӣ бо роҳи ба меъёрҳои олиӣ экологӣ пешбини менамоям.

Бинобар хатсайри Қашғар – Толиғард – Макмал – Чалолобод – Андичон 20 истгоҳ, 42 пул ва 25 нақб сохтату кофта мешавад.

Ғайр аз ин, инфрасохтори замонавӣи нақлиёти логистикӣ, анбор ва терминалҳои бунёд хоҳанд шуд. Мувофиқи пешгӯиҳо ба истифода супурдани шохроҳи мазкур ба чандин маротиба афзудани миқёси савдо ва сармояҳои минтақавӣ, ба дараҷаи назаррас коҳиш ёфтани бозистихоӣ нақлиёти ва кашфи иқтисодӣи азими нақлиёти Осиёи Марказӣ хидмат мекунад.

Мехоҳам боз якчанд рақамро зикр кунам.

Ҳаҷми солонаи боркашонӣ бинобар гузароҳи мо то 15 миллион тоннаро ташкил хоҳад дод.

Масофа ва муҳлати расондани борҳо аз Чин ба кишварҳои Аврупо чандин ҳазор километр ва тақрибан ба як ҳафта коҳиш меёбад.

Имконияти ба роҳ мондани мусофиркашонӣи мунтазам ба миён меояд.

Дар пешомад ин хатти роҳи оҳани Ва Гузароҳи трансфазонӣи имкон медиҳад робитаи тарафҳои нақлиёти коммуникатсионӣи Чин, Осиёи Марказӣ ва Осиёи Ҷанубӣ ба таври самарабахш муттаҳид ва пурзӯр карда шавад.

Равшан аст, ки тамоми кишварҳои мо манфиатҳои иқтисодиро эҳсос менамоям. Саҳро корхонаҳои наво сохта ва тахҳо ҳазор ҷойҳои корӣ ташкил карда мешавад.

Ҳамчунин, бешубҳа лоиҳаи мазкур ба эҳёи Шохроҳи абрешим, рушди мубодилаи фарҳангӣи инсонпарварона, қаробати минбаъдаи халқҳои мо мусоидат муҳтарам кард.

Дӯстони азиз!

Ўзбекистон ният дорад дар тамоми давраҳои сохтмони роҳи оҳани фазлона иштирок кунад, қуллӣ захираҳои мавҷудани техникӣ ва заҳни худро пурра сафарбар намоям.

Муътақидам, ки бо саъю кӯшишҳои муштараки ин гузароҳи нақлиёти боз як рамзи дӯстӣ, шарикӣ ва пешрафти мустақамии мо мегардад.

Дар арафаи Соли наво мехоҳам ба муҳандисон, сохтмончиён, тамоми онҳое, ки дар таъбиқосозии ин лоиҳаи стратегӣ иштирок доранд, қомебихоӣи бузург орзу кунам.

Имрӯз бо дастони Шумо ояндаи умумии кишварҳои мо, минтақаи мо бунёд меёбад.

Барои эътиборатон ташаккур.

Имрӯзо саросари кишварамон шукуҳи идона ҳукмрон. Ба муносибати иди Соли наво дар бозори деҳқонӣ «Яшил дунё»-и шаҳри Тирмиз ярмаркаи фуруши маҳсулоти арзоннароҳи босифат ташкил гардид.

Дар ярмарка фуруши зиёда аз 40 намуди ҳӯрокворӣ, маҳсулоти хоҷагии қишлоқ ва қандолатӣ бо нархи арзонкардашуда ба роҳ монда шуд. Оиди пайвасти расонда додани маҳсулот, барқарорӣи нароҳи наво ва пешгирӣ кардани норозигиҳо раҳбарияти бозор чораҳо андешиданд.

Маҳсулот аз ҷониби фермер ва деҳқонҳо, инчунин корхонаҳои истеҳсоли пай дар пай расонда мешавад.

Дар сурат: дар бозори «Яшил дунё»-и шаҳри Тирмиз.

Суратгир:
Ҷ. ҚҶИМУРДОВ
(Ў.А.)

КУМАКИ БАШАРДҶУСТОНА БА ХАЛҚИ АФҒОНИСТОН

Мувофиқи супориши Президент Шавкат Мирзиёев барои аз хидмати тиббӣ бепул гузаронидани афғонистонӣҳои кумаки башардӯстона иборат аз маводи ҳӯрокворӣ, дору дармон ва ҷиҳозҳои тиббӣ тавассути поезди «Саломатӣ» аз боҷонаи сарҳади «Айритом» ба Афғонистон ирсол гардид.

Дар шаҳри Хайратон бо иштироки ҳокими вилояти Сурхондарё Улуғбек Қосимов, мутасаддиёни Вазорати қорҳои хориҷӣ ва Вазорати нақлиёт, муовини губернатори вилояти Балх Нурулло Ҳодӣ Абу Идрис ва дигар намоёндогони расмӣ ба кишвари ҳамҷавори Афғонистон ҷиҳозҳои тиббӣ, воситаҳои дору дармон, 30 намуди маводи ҳӯрокворӣ супорида шуд.

Дар маросими тантанавӣ, ки ба ин муносибат баргузор шуд, таъкид гардид, ки ин кумаки бегараз ва башардӯстона барои боз ҳам мустақам гардидаи муносибатҳои дӯстонаи халқӣ Ўзбекистон ва Афғонистон мусоидат намуда, ҳамкорӣҳои дипломатӣ, иқтисодӣи харду кишварро таъмин месозад. Дар асл мақсади бунёди «Маркази сав-

дои байналмиллии Тирмиз» дар соли ҷорӣ низ ҳамина буд. Намоёндогони расмӣи Афғонистон барои инчунин ғамхорӣ ва ҳусни тафоҳум изҳори миннатдорӣ намуданд.

Тавассути поезди ёри тиббӣ-санитарӣи Ҷамъияти саҳомӣи «Ўзбекистон темир йўллари» шифокорони варзида ва ҷурҷачибонҳои гуногунсоҳаи Ўзбекистон ба вилояти Балх рафта, аҳолиро бепул аз назари тиббӣ мегузаронанд.

– Аз ҷунин эътибор сарамон ба осмон расид, – гуфт муовини ташкилоти тансиҳати вилояти Балх Саидҷаҳид Шодоф. – Барои аз муноаи тиббӣ гузаронидани аҳолии Афғонистон аз Ўзбекистон омадани шифокорони ботаҷ-

риба айни муддао шуд. Акуну на танҳо халқамон аз муноаи тиббӣ мегузаранд, балки мутахассисони соҳаи тиб низ тақими ихтисос мекунанд ва аз таҷрибаи шифокорони варзидаи Ўзбекистон баҳрааманд мешаванд.

Дар анҷоми чорабинӣ зикр гардид, ки дар гузашта ин ду халқе, ки дар ду соҳили дарёи Ому умр ба сар бурдаанд ва таъриҳу маданияти муштарақ дошанд, барои минбаъд ҳам идома ёфтани муносибатҳои дӯстона даст ба дуо қушоданд.

Олим ПАНЧИЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Сурхондарё.

Барномаи давлатӣ – дар амал

ТАЪМИНИ ШУҒЛИ ҶАВОНОН: ҶӢ ГУНА КОРҶО АМАЛӢ ГАРДИДАНД?

Масъалаи ҷавонан дар мамлакат дар сатҳи сиёсати давлатӣ қарор дорад. Тахти ташаббуси Сарвари давлат чун Соли дастгирии ҷавонан ва тичорат эълон гардидани соли 2024 низ мисоли барҷастаи эътибори ҳукумат ба авлоди ҷавон мебошад. Дар Фармони Президенти мамлакат «Дар бораи Барномаи давлатӣ оид ба таъбиқи Стратегияи «Ўзбекистон-2030» дар «Соли дастгирии ҷавонан ва тичорат» ҳам аз рӯи дастгирии ҷавонан, ҳалли мушкилот, таъмини шуғл, кумак барои намоён кардани имконият, иқтидор ва истеъдоди онҳо, инчунин, бозомӯзии касбҳои серталаб ва ҷалби бештари ҷавонан ба соҳибкорӣи вазифаҳои мушаххас муқаррар гардидааст.

Қариб 400 ҳазор ҷавон бо роҳи таъмин гардидаанд

Мувофиқи Стратегияи «Ўзбекистон-2030» бо мақсади таъмини шуғл ва коҳиш додани сатҳи бекорӣ дар байни ҷавонан дар ҳар як маҳалла «Барномаи таъмини шуғли ҷавонан» таҳия гардида, барои назорати таъмини иҷрои он штабҳои алоҳида таъсис ёфтанд.

– Дар муддати сипаришудаи соли равон дар доираи таъмини иҷрои як қатор барномаҳо, ки бевосита ба таъмини шуғли ҷавонан нигаронида шудаанд, 383 ҳазору 787 нафар ҷавонан бо кор таъмин гардидаанд, – гуфт ҷонишини директори Агентии кор бо ҷавонан Фирӯз Облоёрнов.

– Аз ҷумла, бо мақсади ташаккули манбаи даромади доимии ҷаво-

нон, бехосии шароити оилаҳо дар асоси тамоли «Як мавзъ – як маҳсулот» барои кишоварзӣ машғул гардидаи 152742 нафар ҷавонан бо тавсияи «ҳафтагонаи маҳалла» 56 ҳазор гектар замини ҳосилхез ҷудо гардид ва дар ду мавсим 165,4 ҳазор тонна маҳсулот парвариш карда шуд.

(Давомаш дар саҳ.2.)

МАКТАБИ КУҶНА НАВО ШУД

Дар маҳаллаи Пилоли ноҳияи Ҷуст бинои нави мактаби рақамӣ 13, ки дорои 420 ҷой мебошад, ба истифода супурда шуд.

Бинои куҷна қариб 60 сол пеш бунёд гардида, шароитҳо ҷавобгӯи талаб набуданд. Барои сохтмони бинои нави сеошона, ки аз тарафи бинокорони корхонаи «Чиндвал куришиш инфо» аз нав бунёд гардид, ба

миқдори 7 млрд. 400 млн. сӯм маблағ сарф шуд. Дар маскани таълимӣ, ки хонаҳои махсуси таҳсил бо таҷизоти зарурӣ ва воситаҳои техникӣи замонавӣ ҷиҳозонида шудаанд, фарзандони маҳаллаҳои Пилол, Боло ва Янгичак таълиму тарбия мегузаранд.

– Бо ташаббуси саъю ҳаракати Президент Шавкат Мирзиёев барои рушди маориф эътибори махсус дода мешавад. Фармон ва қарорҳои қабул мегарданд, ки дар замири он манфиати халқ, роҳандозии таълими босифат меаҳд, – гуфт соҳибқадри меҳнат, Аълочии маорифи халқ, дорандаи ордени «Дустлик» Бисора Ҳомидова.

– Ин бинои замонавӣ ба аҳли деҳа тӯҳфаи бебаҳои давлатамон шуд. Барои ин ғамхорӣҳо ба ҳукуматамон аз номи падару модарон миннатдорӣ изҳор мекунам.

Дар кушодашавии муассисаи таълимӣи ҳокими ноҳия Бахтиёр Салимҷонов, роҳбарони мактабҳои таълимӣи умумӣ, нуруниён, фазлоно иттифоқи ҷавонан, аҳли маҳаллаҳо ва вакилони востатҳои ахбори оммавӣи ширкат варзиданд.

Шоҳида ДАМИНОВА, муҳбири «Овози тоҷик» дар вилояти Намангон.

ТАЪМИНИ ШУҒЛИ ЧАВОНОН: ЧЇ ГУНА КОРҶО АМАЛӢ ГАРДИДАНА?

(Аввалаш дар сах. 1).

Инчунин, дар 14 ноҳияи минтақаҳои ҷумҳурӣ «Таҷрибаи ноҳияи

ичрои ин талабот ба 125,3 ҳазор нафар чавонан 2 трлн. 223 миллиард сӯм кредити имтиёзнок ҷудо карда шуд.

Лоихаи «Касбҳои оянда» чӣ гуна натиҷа дод?

Шоёни эътироф аст, ки дар Ватани маҳбӯб барои бозомӯзи касбу ҳунароҳои замонавӣ ба чавонон низ шароити зарурӣ фароҳам мегардад.

Дар доираи лоихаи «Касбҳои оянда» бо 755 маркази хусусии таълимӣ ҳамкориро ба роҳ монда, барои 25 ҳазор нафар чавонан 53,7 миллиард сӯм харчи таҳсил пардохта шуд.

Дар доираи лоихаи «Касбҳои оянда» бо 755 маркази хусусии таълимӣ ҳамкориро ба роҳ монда, барои 25 ҳазор нафар чавонан 53,7 миллиард сӯм харчи таҳсил пардохта шуд.

Фирӯз Облоёров гуфт, ки дар натиҷаи корҳои дар ин самт таълимӣ 1814 маҳаллаи мамлакат ба «минтақаи бидуни чавони бекор» табдил ёфт.

Дар доираи лоихаи «Касбҳои оянда» бо 755 маркази хусусии таълимӣ ҳамкориро ба роҳ монда, барои 25 ҳазор нафар чавонан 53,7 миллиард сӯм харчи таҳсил пардохта шуд.

қариб 250 ҳазор нафар чавонан аз рӯйи 30 намунаи касбу илмҳои замонавӣ доноси худро тақвим додан ва аксари онҳо соҳиби манбаи даромад гардиданд.

Татбиқи барномаи «Таъмини шуғли чавонони хатмкунанда»

Бояд гуфт, ки тӯли солҳои охири ба масъалаи фароғии чавонон бо таълими олий, ҳамзамон таъмини шуғли хатмкунандагон низ эътибор афзуд.

Дар доираи барномаҳо 37,1 ҳазор нафар хатмкунандагон бо ҷойи кори доимӣ таъмин ва 2,1 ҳазор нафар барои бошӯғлароғии худ соҳиби таҷриботи зарурӣ гардиданд.

Дар мисоли Самарқанд...

Дар вилояти Самарқанд низ дар ин самтҳо, яъне рушди соҳибкории чавонон, таъмини шуғли хатмкунандагон, ҷалби онҳо ба соҳибкории қорҳои шоиства иҷро мешаванд.

Соли ҷорӣ маҳз бо мақсади ташаккули доносиҳои соҳибкории виллояти чавонон, дастгирии фаъолияти соҳибкории ва ҷалби бештари онҳо ба ин соҳа аз тарафи Садорати виллоятии очоғии ва филиали Бунёди «Чавонон – ояндаи мо» дар Самарқанд бо иштироки тренер ва коршиносони тичоратӣ, соҳибкории муваффақ 106 маротиба семинар-тренинг ва сӯҳбатҳои гирди «мизи мудаввар» гузаронида шуд.

Мавсуф таъкид кард, ки чунин чорабиниҳо, семинарҳои таълимӣ

дар мактабҳои ҳамагонӣ низ гузаронида шуданд. Дар онҳо намоёндоғони бонҳои тичоратӣ, соҳибкдорзани пешқадами мамлакат, тадбиркорони қавон иштирок карданд ва ба доносишӯмон дар бораи имконият ва имтиёзоте, ки барои чавонону соҳибкдорон фароҳам гардиданд, маълумот доданд.

Инчунин, 3 декабри соли равон дар бини Маркази чавонони шаҳри Самарқанд бо иштироки соҳибкдорони муваффақ аз кишварҳои хориҷӣ (ИМА) ва мамлакатамон, марҳилаи ҷумҳуриявии тренинги ҳавасмандгардонии «Марафони тичоратӣ» ташкил карда шуд.

Ба ҷойи хулоса...

Сарвари давлат таъкид кардааст, ки «Ояндаи халқ ва давлате, ки фарзандонаш бомаърифат, боистеъдоданд, ба нуру ва иқтидорӣ худ бовар карда, ҳамеша ба пеш сайи мекунанд, албатта ӯҳрашон мебошад».

Воқеан, дар замири ҳама гуна ислохоте, ки имрӯз дар мамлакатамон бо мақсади дастгирии бунёдгузорони ояндаи Ўзбекистони Нав – чавонан амали мегарданд, як мақсад ниҳон аст: тарбияи авлоди баркамол, солим, бомаърифат, боистеъдод, боиктидор ва ташаббускор. Мақсад аз низоми нави қорбарӣ дар самти бозомӯзи касбу ҳунари замонавӣ ба чавонон, таъмини шуғли, пурмазмун ташкил кардани вақти холи, дастгирии иҷтимоӣ ва дар сатҳи поёни ҳал намудани мушкилоти онҳо низ ҳамин аст.

Фаридуни ФАРҶОДЗОД, мухбири «Овози Тоҷик».

Дар сессияи 42-юми ЮНЕСКО дар Париж қарор шуда буд, ки анҷумани навбатии он соли 2025 дар шаҳри Самарқанд баргузор шавад.

ТАЙЁРИ ДАР АВҶ

Бино ба маълумоти расмӣ, майдони таърихи марказии Самарқанд, ки ба рӯйхати мероси ҷаҳонии ЮНЕСКО дохил шудааст, як ҳазору 123 гектар буда, минтақаи муҳофизати он 1369 гектар мебошад.

Бинобар ин, дар тӯли 40 сол барои нахуст дар Самарқанд чунин анҷумани бошӯқҳои фарҳангӣ баргузор хоҳад шуд.

анд, – хабар дод мутахассиси калони садорати сайёҳии Самарқанд Мухаммад Мардонов. – Меҳмонхонаҳо барои 2 ҳазору 400 нафар пешбинӣ шудаанд.

БОҶУЧОРБОҶ — АРЗАНДАИ МАВЗЕИ ЭКОТУРИЗМ

Мавзеи Боғуҷорбоғ аз беҳтарин ҷойҳои ноҳияи Деҳқонободи виллояти Қашқадарӣ мебошад, ки бо табиии дилфиреб, мардумони наҷибу меҳнатдӯшташ шӯҳрат дорад.

Дар ин ҷо аз қадимулайём тоҷикон зиндагӣ мекунанд ва мавзеъ ба як ҳисоб ғаҳвораи тоҷикони кулли ноҳия ба ҳисоб меравад.

фи поёни кӯҳи чашма баромада, дарёро бо об таъмин мекунанд. Дар қўҳсорони Боғуҷорбоғ дарахтони арча, заранг, хулўл, мушша, иргайри дидан мумкин аст.

Бояд гуфт, ки Боғуҷорбоғ дар қисми ҷанубу шарқии ноҳияи Деҳқонободи виллояти Қашқадарӣ воқеъ аст ва аз маркази ноҳия 50 км дур мебошад.

Дар Боғуҷорбоғ ҷойҳои таърихӣ ва зиёратгоҳҳо низ ҳастанд. Яке аз ин зиёратгоҳҳо «Ҷоҳа Булғур» ном дорад.

Атрофи деҳаҳо қўҳҳо ва доманакўҳҳо ихота кардааст. Яке аз қўҳҳои баландтарини виллояти Қашқадарӣ қўҳи Темирсандуқ аст, ки ба қаторқўҳҳои Хисор дохил мешавад ва он дар Боғуҷорбоғ ҷойгир аст.

Дар Боғуҷорбоғ боғдорӣ ривоч ёфтааст. Бештар дарахтони себ, зардолу, шафтолу, гирдолу, гелос, биҳӣ, нок ва дарахтони манзаравии гўҷум, акатсия, бед, сафедор парвариш карда мешаванд.

Аксарияти аҳолии Боғуҷорбоғ бо қорводӣ ва деҳқонӣ машғул мебошанд. Асосан маҳаллаҳои Чилғаз, Сарчашма ва Боғуҷорбоғ макони деҳқонии машғур ва меҳнатқаш мебошанд ва онҳо дар боғҳои худ бештар дарахти себ парвариш мекунанд ва аз ҳосили фаровон рўзгор обод месозанд.

Атхами АБДУҚОДИР, ноҳияи Деҳқонободи виллояти Қашқадарӣ.

Президенти Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев ҳангоми ташрифи ба виллояти Навоӣ дар ноҳияи Навбахор оид ба масъалаҳои рушди иқтисодии виллоят, зиёд кардани даромади аҳоли ва беҳтар гардонидани сохтори иҷтимоӣ ҷамъомад баргузор намуд.

ГЎСФАНДАРВАРИ РУШД МЕЁБАД

Дар ҷамъомади нишондиҳанда ва нақшаҳои соҳаҳои иқтисодӣ муфассал баррасӣ ва таҳлил гардид.

Гўсфанд зоти гўшти ва пашми зиндаи мебошад. Вазни зиндаи гўсфанд 70-80 кг ва қўҷори он 100-120 кг меояд.

Гўсфандларварӣ дар виллояти Навоӣ яке аз соҳаҳои асосии хоҷагии деҳот ба ҳисоб меравад.

Ўзбакбойи РАҶМОН, хабарнигори «Овози Тоҷик», Виллояти Навоӣ.

ДАР БУХОРО ТЕЪДОДИ САЙЁҶОНИ ХОРИҶӢ 20 ҶОИЗ АФЗУД

Имрӯз дар мамлакатамон масъалаи сайёҳӣ аҳамияти муҳим дорад. Солҳои охири барои қабули ҳам сайёҳони хориҷӣ ва ҳам сайёҳони маҳаллӣ шароити имкониятҳои мислаш диданашуда фароҳам оварда мешавад.

Гуфтаи ҷои аст, ки имсол бобати рушди сайёҳӣ дар виллоят бисёр воқеаҳои хотирмон ва таърихӣ рух доданд.

Дар ярмаркаи байналхалқии XVII сайёҳии саноатӣ, ки 12-15 феврал дар пойтахти Эрон – шаҳри Теҳрон баргузор шуд, оиди ҳамкории иқтисодии сайёҳӣ баини ду мамлакат ҳуҷҷатҳои имзо гардид.

20-22 сентябри соли ҷорӣ дар Фестивали байналхалқии гастронумии «Ўзбекистони пурлаззат», ки дар боғи «Наврўз»-и шаҳри Тошканд сурат гирифт, дар павилони Бухоро қариб 10 нафар пазандаҳои бухорӣ бо оши софӣ, сижабоби Ғиждувон, самбўсаи олотӣ ва ғайра иштирок карда, соҳиби сертификати «Барои заҳматҳои воло қасби»-и Кумитаи сайёҳӣ гардиданд.

1 августи соли ҷорӣ дар мадрасаи Нодир Девонбегӣ ярмаркаи сайёҳии дохилӣ ва фестивали «Тўҳфаҳои

меҳмонхонаи оилавӣ ва 38 туроператору турагентҳои нав ба қор сар карданд. Дар муддати сипаришуда ба Бухоро 1 млн. 401 ҳазор нафар сайёҳи хориҷӣ таширф оварда, шумораи онҳо қариб 20 Ҷоиз афзуд. Баробари ин, ба Бухоро аз минтақаҳои ҷумҳурӣ низ таширфи сайёҳон қариб 3,5 млн. нафарро ташкил кард, ки нисбати ҳамин давраи соли гузашта 17 Ҷоиз зиёд аст.

Дар доираи барномаи «Ба Ўзбекистон саёҳат кун!» 1 102 ҳазор нафар сайёҳи бухорӣ минтақаҳои ҷумҳуриро сайр карданд. Моҳи ноябр дар Бухоро бори сеюм Ҳафтаи байналмилалӣ сайёҳии зиёратӣ баргузор гардид.

То соли нав дар виллоят ба истифода супоридани 3 меҳмонхона, 2 хостел ва 10 меҳмонхонаи оилавӣ дар назар аст, ки дар натиҷа микдори умумии онҳо ба 613 адад ва шумораи ҷойҳо ба 15,4 ҳазор

мерасад. Таққими ҳамкории бо Фаронса, Италия, Олмон, Туркия, Русия, Қазоқистон, Исроил, Эрон, Индонезия, Малайзия, Сингапур, Бангладеш, Покистон, Ҳиндустон, Чин ва ғайра пешбинӣ шудааст ва дар ин самт қорҳо андешида мешаванд.

Инчунин, дар доираи барномаи сармоаҳои хориҷӣ ба андозаи 106,4 млн. доллари ИМА лоихаҳо амали мегарданд. Қариб 10 объекти мероси маданӣ, аз ҷумла мадрасаи Хусайни, девори Талипоҷи қалъа, манораи Вобқанд, мадрасаҳои Мирсаид Камол, Модариҳон, Рашид, Масҷиди Забиён-Дабён таҷдид ёфта, барои сайёҳон ҷун объекти оилагии мушоҳида

мудани демографияи сайёҳон ва зиёдтар кардани муддати будбуди онҳо сохтмони «Парки таърихӣ-этнографияи Бухоро» оғоз меёбад.

Сўҳроб БОБОКАЛОНОВ, сардори садорати сайёҳии виллояти Бухоро.

Дар мавзӯи муҳим

ЗАБОНИ ТАЪЛИМУ ТАРБИЯ ДАР ҚУДАКИСТОН: МУШКИЛОТ ДАР ЧИСТ?

Синни томактабии кӯдак, ки аз замони таваллуд то ба ҳафтсолаги, яъне то оғози таҳсил дар муассисаҳои таълими умумиро фаро мегирад, ибтидои инкишофи ҳамаҷонибаи шахсияти онҳо мебошад. Маҳз дар ин марҳала тасаввурот, ҳаёлот, хотира, тафаккур ва нутқи кӯдак ташаккул меёбад. Ба ақидаи мутахассисон, кӯдакон дар ин давра ҷунун захираи маънавий мегиранд, ки он қариб нисфи захираи маънавияти тамоми умри онҳоро ташкил медиҳад.

Бинобар ин, таълиму тарбияи томактабӣ дар инкишофи зеҳнӣ, маънавию ахлоқӣ, этиқӣ, эстетикӣ, ҷисмонӣ, инчунин, омодагии баҷагон ба таҳсил дар мактабҳои ҳамаҷонибаи таълими калон дорад. Ва дар ин ҷода забони таълиму тарбия дар кӯдакистонҳо низ муҳим аст.

Дар поёни мақола таҳти унвони «Ангушти ҳайрат мегазем!» (№103, «Овози тоҷик», 25 декабри соли 2024) саволи «Ов фарқ кардани забони таълиму тарбия дар кӯдакистонҳо аз забони таълими дар мактабҳои ҳамаҷониба ба рушди равонӣ, зеҳнӣ ва дарсазхукунии кӯдакон таъсир намерасонад?»-ро ба миён гузошта будем. Таъкидан гуфта будем, ки ба ин мавзӯ, албатта, бармегардем. Инқад, дар мақолаи навбатӣ андешаҳои мутахассисони соҳаро дар ин маврид пешкаши муштариён мекунем.

Нодима ОРИПОВА, мудири кафедраи таълими томактабии Донишгоҳи давлатии Қарши, доктори фаҳқи педагогӣ, профессор:

— Ҳоло дар мамлакатҳои мутақаддима, талабот ба эҳтиётот ба забонҳои афзудааст. Бахусус, масъалаи омӯختани забонҳои хориҷӣ ба кӯдакон аз ҳурдоси дар маркази диққати падару модарон қарор дорад.

Албатта, дар кӯдакон аз ҳурдоси баробари забони модарӣ, барои омӯختани забонҳои хориҷӣ бедор кардани шавқу рағбат, ба рушди имкониятҳои онҳо мусоидат мекунанд. Аммо дар ин бобат як қатор мушкилиҳо низ мавҷуданд.

Ҳуб медонем, ки кӯдакони ин синну сол забонҳои худ ба забонҳои афзудааст. Аз ин ру, аксар валидон мекӯшанд, ки фарзандонашон аз синни томактабӣ ба русӣ, англисӣ ё дигар забон ҳарф зананд. Маҳз бо ин мақсад кӯдакони худро ба гуруҳҳои меҳнаҷӯ, ки забони таълим дигар аст.

Бояд гуфт, ки дар муассисаҳои таълими томактабӣ ба кӯдакон дар бораи муҳити зист, табиат, меҳнати одамон донишҳои элементариро меомӯзанд. Тасаввур кунед, ки ин маълумотҳо ба онҳо на ба забони модарӣ, балки бо дигар забон фаҳмонда мешавад. Яъне, кӯдак олами ҳақиқиро тавассути дигар забон дарк мекунанд.

Азбаски волидон он забонро қисман мефаҳманд, метавонанд хангоми иҷрои машғулиятҳо ба кӯдак ёри рашонанд. Аммо вақте фарзандон мактаб меравад, аллакай дарсҳо мураккабтар мешаванд. Акнун падару модарон хангоми иҷрои вазифаҳои ҳамаҷонибаи фарзандонашон бо мушкилӣ рӯ ба рӯ меоянд ва наметавонанд ёри диҳанд. Баъд қарори худ-

ро тағйир дода, фарзанди худро ба синфе мегузоранд, ки таълим бо забони модаринаш аст.

Ин ҳолат ба фаъолияти маърифати кӯдак таъсири манфӣ мерасонад. Яъне, тафаккури кӯдак, ки зери таъсири забони русӣ, англисӣ ё дигар забон инкишоф меёфт, то ҳаде аз рушд бозмеомӯнад. Донишомӯз бобати азхудкунии фарҳанг қариб ҳамаҷонибаи нутқи сусти ва шавқу рағбати кӯдак ба донишандӯзӣ кам мешавад. Дар аксар маврид, кӯдак ҷиҳати озодона баён кардани фикри худ душвори меканад.

Аз ин ру, набояд фаромӯш кард, ки фарҳанги миллии мо дар забони модарӣ таҷассум ёфтааст ва фарзандон набояд аз ин фарҳанг маҳрум бошанд.

Наби МАЧДИВ, устоди Донишгоҳи миллии Ўзбекистон, номзоди фаҳқи психология, доцент:

Калимаҳо, нутқи активӣ кӯдакон ташаккул меёбад. Дар ин марҳала тамоми функсияҳо, яъне вазифаҳои ифодакунанда, умумикунанда, коммуникативӣ ва регулятивӣ нутқ ба тариқи интенсивӣ рушд мекунанд.

Калима барои кӯдакон маъноеро ифода менамояд. Яъне чун як восита барои фарқ кардани предметҳо, ба ҳелҳо ҷудо кардани онҳо хидмат менамояд. Кӯдак бо роҳи дарки маънои калимаҳо, оид ба сохтори грамматикӣ забони модарӣ худ элементарӣ зиёдро меомӯзад, тарзи дурусти талаффузи фонематро аз бар менамояд.

Пас, ҳар як забон сохтори грамматикӣ, тарзи ифодаи ҳосаи худро дорад. Ҷа забонро ба таври қомил наомӯхта, аз пайи бозомӯзи дигар забон шудан натиҷаи дилхоҳ намедихад. Балки, дар шури кӯдак мафҳумҳои нодуруст, гоҳо печидаву нофаҳм пайдо мешавад. Дар фикри онҳо мушкилиҳо ба миён меоянд. Масалан, кӯдакони Ўзбекистон-Финландия ва Донишгоҳи Деҳнав гуруҳҳои таълими томактабӣ мавҷуданд ва то ҳол онҳоро садҳо нафар хатм карда, соҳиби маълумоти олии таълими томактабӣ шудаанд.

Бинобар ин, як забонро мукамал омӯхта, баъдан барои омӯзиши дигар забон камар бастан мувофиқи мақсад мебошад.

Аз ин андешаҳои мутахассисон ҳулосае бармеояд, ки забони таълиму тарбия дар ташиклотҳои таълими томактабӣ хеле муҳим аст. Чунки дар ин марҳала кӯдакон миқдори зиёди калима, рафтору муомиларо меомӯзанд. Дигар ин ки дар ин айём ҳар чиз дида, шундида, доништа ва иҷрокардаи онҳо дар хотирашон нақш мекӯшанд. Дар пасманзари ин ҳама, яъне тавассути мулоқот бо кор таъмин мешаванд. Фикр мекунем, ки масъалаи вазорат аз рӯйи ин масъала дуруст ҳулоса мекӯшанд ва ҷиҳати ҳалли мушкилот чораҳои заруриро меандешанд.

Дар ин самт, яъне бобати инкишофи нутқ, ташаккули шахсият, рушди маънавият, ҷаҳонбинии кӯдакон, таъми-

ни онҳо бо маводи таълимӣ-услубӣ, дидактикӣ ва адабиёти бадеӣ бо забони модаринашон низ муҳим мебошад, ки дар ин бора баъдан маълумот хоҳем дод.

Дар анҷоми мақола мехоҳем нуктаи дигарро ёдовар кунем. Тавре дар мақолаи «Ангушти ҳайрат мегазем!» таъкид кардем, фарқи байни донишомӯзони мактабҳои тоҷикӣ (64902 нафар) аз ҷиҳати тарбияи ғарбӣ рағбатҳои гуногунро таъмин кардани мактабҳои тоҷикӣ (249 нафар) хеле калон аст. Шумораи умумии тарбияи ғарбӣ ҳатто як ҷиҳати таълимӣ умумии донишомӯзони таълимӣ намекунад.

Бояд гуфт, ки имрӯз дар аксар муассисаҳои таълими олий факултаҳои таълими томактабӣ ва дар онҳо гуруҳҳо бо забонҳои бародарӣ амал мекунанд. Дар мисоли забони тоҷикӣ гирем, дар Донишгоҳи давлатии педагогӣ Чирчиқ, Донишгоҳи педагогӣ Ўзбекистон-Финландия ва Донишгоҳи Деҳнав гуруҳҳои таълими томактабӣ мавҷуданд ва то ҳол онҳоро садҳо нафар хатм карда, соҳиби маълумоти олии таълими томактабӣ шудаанд.

Саволи барҳақ ба миён меояд: чаро масъулино вазорат ва садоратҳои минақавӣ дар кӯдакистонҳо бо забонҳои бародарӣ, аз ҷумла тоҷикӣ, қазоқӣ, қирғизӣ ва туркманӣ гуруҳҳои бештар ташкил намекуанд? Мушкилот дар чист?

Охир бо ин идғом ҳам имкони таълиму тарбияи кӯдакон бо забони модаринашон фароҳам мегардад ва ҳам хатмкунандагони донишгоҳу донишқадоҳо бо кор таъмин мешаванд. Фикр мекунем, ки масъалаи вазорат аз рӯйи ин масъала дуруст ҳулоса мекӯшанд ва ҷиҳати ҳалли мушкилот чораҳои заруриро меандешанд.

Бахши мактаб ва маънавият «Овози тоҷик».

Абдуҷаббор РАҲМОНЗОДА, академики Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон

НИГОҲЕ БА АДАБИЁТИ МУОСИРИ ТОҶИК ДАР СӮҲ

Водии Фарғона яке аз минтақаҳои обод ва пешрафтаи Ўзбекистон буда, макони пур аз ёдгориҳои таърихӣ ва фарҳангӣ мебошад. Аз қадим дар ин водӣ мардуми Ўзбек ва тоҷик яқҳо умр ба сар бурда, ба рушди адабиёт, санъат, ҳунар ва мусиқӣ саҳми шоиста гузоштаанд. Дар ин макони таърихӣ адибону шоирон, олимону орифон, ҳунармандону касобинон зиёде зиндагӣ кардаанд, ки барои ҳар ду халқ хидмати арзандаеро ба анҷом расониданд. Махсусан, саҳми Сайфи Фарғонӣ, Абдуқоҳиди Хучандӣ, Фозили Андихӯрӣ, Қудси Фарғонӣ, Заҳриддини Бобур, Бобораҳими Машраб, Махмур, Гулханӣ, Увайсӣ, Нодира, Муқимӣ, Фурқат, Ҳамза Ҳакимзода Нисёӣ, Убайдуллои Завқӣ, Мулло Орифи Хушёрӣ ва амсоли инҳо дар пешрафти илму адаб беназир буда, намунаи осорасорон баёнгарӣ рушди илму адаб дар ин водии зарҳез мебошад. Махсусан, дар ду қанори рӯди Сайхун – Фарғона ва Суғд то замони истиқлол мардуми тоҷик ва Ўзбек ҳамдигарро дастгирӣ карда, ба ободии диёр, пешрафт ва ташаккули адабиёти фарҳанг ҳиссаи аразанда гузоштаанд.

Соҳибистиқлолӣ ба мардуми Сӯҳ имкон фароҳам овардааст, ки дар баробари рушди ҳаёти иқтисодиву иҷтимоӣ, ба пешрафти адабиёт ва санъати тоҷик саҳмгузор бошанд. Тайи се даҳсола мешавад, ки дар Сӯҳи бостонӣ қаламкашону эҷодкорони тоҷик фаъолият карда, мактаби адабии шоирони пешинро идома медиҳанд ва дар ташаккули пешрафти адабиёти тоҷикӣ саҳми босазо мегузоранд.

Ҳукумати Ўзбекистон, таҳти сарвари Президентии мамлакат, муҳтарам Ш. Мирзиёев барои чопи асарҳои адибон, бахусус шоирону нависандагони тоҷик шароити хуб фароҳам овардааст.

Бо таъсири сӣсати оқилона ва дурандешиноӣ ду Сарвари давлат – Президентии Чумхурии Тоҷикистон, Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва Президентии Чумхурии Ўзбекистон, муҳтарам Ш. Мирзиёев имрӯз тоҷикони Сӯҳ ва дигар минтақаҳо дар қатори дигар халқҳои муқими кишвар дар фазои сулҳу субот умр ба сар бурда, дар раванди ислохоти маънавият ва иҷтимоии Ўзбекистон ширкат мекӯшанд.

Адибони Сӯҳзамин аз баракати сулҳу субот, дӯстиву рафоқат ва ҳамсоягиву ҳешутаборӣ рӯҳбаланд гашта, дар асарҳои мавзӯҳои муҳими умумибашарӣ, аз ҷумла инсондӯстӣ, одамгарӣ, ватанпарварӣ, осоиштагӣ, ишқи поки инсонӣ, дӯстии халқҳо ва суннатҳои неки халқҳои тоҷикӣ Ўзбекро тасвир менамоянд. Ҳамин ҳолатро дар ашъори Ҳамроӣ Илҳом, Нодирӣ Нодирӣ, Незъматулло Суннатullo, Шодибой Маҳмудҷонов, (рӯҳашон шод бод), Муҳаммадҷон Шодӣ, Маъсуд Мирзо, Расулбеки Аҳмадҷод, Бурҳонҷон Расулов, Зафар Раҳмат, Ҳакимҷон Эргашев, Зафарӣ Сӯфӣ, Олимҷон Олимов, Садриддини Хушёрӣ ва дигарон дидан мумкин аст. Адибони фавқузҷир бо диди нав ба зиндагӣ назар андохта, воқеияти ҳаёти имрӯзаро тасвир менамоянд, со-

ҳибистиклолиро тараннум карда, ишқу муҳаббати инсониро бозтоб менамоянд. Дар миёни адибон Муҳаммадҷон Шодӣ, ки узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон ва Ўзбекистон мебошад, кайҳо ҳамчун шоир ва рӯзноманигор эътироф шудааст. Дар замони соҳибистиқлолӣ чандин марчмуаи ашъораш интишор шуда, соли 2023 тавассути нашриёти «Адабиёт» (Тошканд) маҷмуаи нави шеърҳои бо номи «Ояи сабз» дастраси хонандагон гардидааст. Ӯ дар ғазали «Ба ёди устод Лоик» менависад:

*Бирафт шоиру суҳан ба сафҳаи замона монд,
Чу рафт Лоикӣ замона каломӣ шоирона монд.
Парид, чун ситорай пур аз шарор, гуиё,
Дар осмони қалби мо зи сӯзи он нишона монд.
Чу ҷисми ӯ гирифт ин заминӣ пок дар қанор,
Дурахши рӯҳ дар хамаи самои бекарона монд...*

Чунин шеърҳои пурҳисса дар ашъори Муҳаммадҷон Шодӣ зиёд буда, як қисман ба васфи диёри зебоманзари Сӯҳ, мардуми ҳунарманди водии Фарғона ва табиати зебои ин макони сарсабз бахшида шудаанд.

Ду адиби соҳибэҳтироми сӯҳӣ – Ҳамроӣ Илҳом ва Нодирӣ Нодирӣ, ки асосан бо касби омӯзгорӣ машғул буданд, дар саҳифаҳои тоҷикӣ рӯзномаҳои вилояти ва марказӣ баробари мақола, очерк ва пандномаҳо шеърҳои пурмуҳтаво ва пурмазмунӣ хешро таълиф менамуданд. Ғазалҳои Ҳамроӣ қомил, ғунгонмавзӯ, равон ва ҳушоҳанганд. Чунинчи:

*Писарҷонам ба ҳубон ҳамнишин шав,
Падарро сози фахро офарин шав!
Чу умр аз бодаи талху ширин аст,
Ба рӯзи талхояи ангушин шав.
Азизам, хоҳилӣ марги умед аст,
Барои сайди мақсад дар камин шав....*

Ғазалҳои Нодирӣ Нодирӣ аз ҷиҳати шаклу услуб, тарзи баён ва таъсири ҳолати ҳиссиёт, инчунин қорбати санъатҳои бадеӣ ҷолиб буда, дар мавзӯҳои мухталиф эҷод шудаанд. Вай асосат талаботи жанри мазкурро риоя карда, муроди дилшоро дар қолаби он ошкоро ва самимӣ баён месозад. Дар ғазале, ки шоир ба васфи Сӯҳ бахшидааст, ҳамин ҳолатро дидан мумкин аст:

*Бувад як пораи чаннат диёри Сӯҳ,
Хурад хур об аз дасти ниғори Сӯҳ.
Бипӯшад куртаи атлас чаманзораш,
Гирад рангинкамон ранг аз баҳори Сӯҳ...*

Ало Нодир, туй шоир, саро шеърат,
Ба ҳаққи тоҷикони тоҷдори Сӯҳ.
Дар ин ғазали лирикӣ Нодирӣ Нодирӣ бо эҳсоси гарму қалби пур аз меҳру муҳаббат васфи диёри нозанинашро карда, манзараҳои дилкашӣ онро тасвир месозад.

Адиби дигари ин замин Масъуди Мирзо мебошад.

(Давомаш дар саҳ.4).

СОЛИ НАВ: КАЙ? ДАР КУЧО? ЧӢ ХЕЛ?

Соли нав – чашни асосии тақвими мебошад, ки дар лаҳзаи гузариш аз рӯзи охири соли ба рӯзи аввали соли оянда рух медиҳад. Онро бисёр халқҳо мувофиқи тақвими қабулшуда чашн мегиранд.

Бояд гуфт, ки Соли нав яке аз қадимтарин идиҳост. Хангоми ҳафриёти аҳромҳои Мисри Қадим бостоншиносон шикастапораи кӯзаеро пайдо намуданд, ки дар он «Ибтидои соли нав» сабт шуда буд. Дар Мисри Қадим Соли нав хангоми дамидани дарёи Нил чашн гирифта мешуд (тақрибан охири моҳи сентябр). Дамидани Нил хеле муҳим буд, зеро ки он биёбонро шодоб мегардонид. Дар Соли нав ҳайкалҳои худдошон Амон, занаш ва писарашро дар китибе мегузоштаанд ва як моҳ дар дарёи Нил шино мекарданд. Дар тамоми ин вақт одамони даруни кишти сурудонӣ, ракс ва шодиву хурсандӣ мекарданд. Баъд ҳайкалҳоро боз ба ибодатгоҳ меоварданд.

Румиёни қадим ханӯз то милод ба ҳамдигар тухфаҳои солинавӣ тақдим мекарданд ва шаби соли навро бо майнӯшӣву бозмӯри мегузаришанд. Онҳо ба ҳамдигар дар соли нав хушбахтӣ, му-

либосҳои идона бармегаштанд ва халқ низ ба кори худ машғул мешуданд. Ҳамин тавр, ҳар сол одамон ҳаётро аз нав сар мекарданд.

Дар Русия низ Соли навро 1 март чашн мегирифтанд. Дар асри XIV қалисои чомеаи Маскв қароре баровард, ки мувофиқи он Соли нав 1 сентябр аз рӯйи тақвими юнонӣ чашн гирифта мешуд. Ва танҳо дар соли 1699 Пётр I баъди аз Аврупо баргаштан, бо фармони махсус ошлушӯриро аз якуми январ муқаррар кард ва ин рӯзро рӯзи ид хонд.

Аз соли 1919 чашни Соли нав дар шуравӣ мувофиқи тақвими григорианӣ таҷлил мегардад. Аз 23 декабри соли 1947 бо қарори Президиуми Совети Олии Иттиҳоди Шуравӣ 1 январ рӯзи истироҳат эълон шудааст.

Дар Ўзбекистон соҳибистиқлол аънаи чашнгирии Соли нави милодӣ аз рӯйи тақвими григорианӣ давом дорад. 1 январ ҳама-сола дар қаламрави Ўзбекистон рӯзи истироҳат мебошад.

Таҳияи **Ш. ЙӢЛДОШЕВА.**

СОЛИ НАВ ОМАД, ШОДУ ҒАЗАЛҲОН...

Ҳар сол дар иди Соли нав супоридани тухфаҳои Сарвари давлатомон ба кӯдакони аз парастории волидон маҳрум ба аъна таҷлил ёфтааст.

ТУХФА БА МАЪСУМАКОН

Имсол низ қариб 600 нафар маъсумакони раҳингар, аз ҷумла тарбиягирандагони хонаҳои бачона, Мактаби меҳр, «Маҳаллаи бачагонаи «SOS», хонаҳои бачагонаи оилавӣ, инчунин, фарзандони қормандони идораҳои ҳифзи ҳуқуқ, ки дар роҳи таъмини осоиштагии кишварамон ҳалок гардидаанд, тухфаҳои Президентро мегиранд.

Имрӯзо дар шаҳри Самарқанд чорабинии идонаи «Арҷаи Президент» идома доранд, ки тарбиягирандагони хонаҳои меҳрубонӣ ширкат мекӯшанд. Инчунин, дар театрҳои лӯхтак ва драмавии русии ба номи Чехови вилоят баргузори саҳнаҳо бо иштироки қаҳрамонони афсонаҳои халқҳои ҷаҳон, намоишҳои шавқангез пешбинӣ шудааст.

Имрӯзо шукӯху шаҳомати нав, тағйироти аҷибу ҷолиб дорад Самарқанди қуҳану ҳамешаҷавон. Дар назди бинои Театри драмавии мусиқии шаҳри Самарқанд арҷа аз ҳама баланд қад афрохт, ки тадбири бонифузи фарҳангӣ маҳз дар ҳамин ҷо хоҳад гузашт. Қади он беш аз 30 метр ва бараш қариб 10 метр буда, ҳазорон бозича ва чароғакҳои ранг ба ранг овезон, кӯдакон шодону хандон.

Инчунин арҷаи зебои солинавӣ дар истигоҳи роҳи оҳан, минтақаҳои Саратеппа, Қаросув, Кимёгарон, маҷмаи сайёҳии «Шаҳри абадӣ», майдони Регистон барқарор шудаанд, ки бешубҳа дар атрофи онҳо на танҳо мизбонон, балки сайёҳони хориҷӣ раксу бозӣ мекунанд.

Ба нақша гирифта шудааст, ки беш аз 200 нафар ронандагони автобусҳои замонавӣ либоси Бобои барфиро меپӯшанд. Тамоми иншооти гуногуни давлатӣ, хидматрасонӣ, кӯчаву хиёбонҳои шаҳри Самарқанд бо зиннати идона дошта, қаҳрамонҳои афсонаҳои халқҳои ҷаҳон, Бобои барфӣ, Барфак ба бачаҳо хурсандӣ меоваранд.

Аз 22-уми декабр то 10-уми январ ҳар бегоҳирузӣ дар атрофи арҷаҳои солинавӣ чорабиниҳои пушурӯкӣ фарҳангӣ хоҳад гузашт. Ҳорифу мурибони номдори Самарқанд ба тамошобинон ғизои маънавий мекӯшанд.

Дар театрҳои драмавии мусиқии ба номи Ҳамид Олимҷон, Антон Чехов, театри лӯхтак барои бачаҳо намоишҳои шавқангез пешбинӣ шудааст.

Дар майдони Кӯсаройи ва бозорҳои Самарқанд ярмаркаҳои маводи озукворӣ, хосатан маҳсулоти полизӣ, кишоварзӣ, чорво, парранда, моҳӣ ва ғайра бо нархи арзон ташкил мешаванд.

Ҳокимияти вилоят аз рӯйи аънаи озмуни «Арҷаи аз ҳама зебо», «Кӯчаи бехтарин оришёрфта», «Бинои бехтарини Соли Нав» гузаронида, ғолибон бо тухфаҳои хотиравӣ сарфароз гардонда хоҳанд шуд.

Бояд таъкид намуд, ки дар тамоми шаҳру ноҳияҳои вилояти Самарқанд тадбирҳои пушурӯкӣ Соли Нав баргузор мешаванд.

Зоҳир ҲАСАНЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик», дар вилояти Самарқанд.

НИГОҲЕ БА АДАБИЁТИ МУОСИРИ ТОЧИК ДАР СЎХ

(Аввалаш дар сах.3).

Шеърҳои Масъуд дар матбуоти даврии Тоҷикистон ва Ўзбекистон, маҷмуаи дастчамъи «Чилои ахтарони Сўх» (Тошканд), «Донишномаи забон ва адабиёти форс-тоҷики Ўзбекистон» (Техрон, 2007) нашр шудаанд. Нахустин маҷмуаи шеърҳои шоир соли 2008 таҳти унвони «Номаҳои манзум» бо пешгӯфтори Шоири халқи Тоҷикистон Фарзонаи Хучандӣ дар Тошканд интишор ёфтааст. Пасон вай маҷмуаи дигари шеърҳои шоир бо номи «Бозгашт» (Тошканд, 2014) интишор кардааст.

Масъуди Мирзо ҳамчун муҳаққиқи адабиёт низ эътироф шудааст. Вай дар мақолаҳои «Бозгашти бадеи маросими мотам дар ашъори Фарзонаи Хучандӣ», «Арзиши бадеи ва аҳамияти гоғияи инъикоси боваро ва маросимҳои динӣ дар ашъори Фарзонаи Хучандӣ», «Вижаҳои талмехоти чехраҳои асосии дар ашъори Фарзонаи Хучандӣ», «Лоик Шералии вижаҳои хунари шеари ӯ» баъзе масъалаҳои наъми муосири тоҷикиро мавриди паҳнхӯши қарор додааст.

Дар ашъори ватандӯстонаи Масъуди Мирзо ифтихори миллӣ, ҳисси меҳанпарастӣ, садоқати самимӣ ба Ватан ва аз таҳти дил дӯст доштани он бараъло зоҳир мешавад. Вай дар чунин шеърҳои бештар бо ҳиссиёт андеша ронда, мақсадашро возеҳу равшан баён месозад. Ҳамин ҳолро дар шеъри «Салом, эй Сўх» дидан мумкин аст:

Салом, эй сарзамини сабзу ноҳамвори кӯхистон.
Салом, эй домани хушпечутоби Малбуду Лозур,
Сало(м), гулдастаи бишқуфта андар сангу сангистон,
Туй тарҳи яқине аз бихишти дур.
Дар ин шои фарбиҳо ба ёди нур менолам,
Ба ёди хандаи хуршеди субҳи

бософаи ту,
Ки мисли чехраи модар ба рӯи зиндагониям,
Зиёи зиндагӣ резад зи тори қуллаҳои ту.
Дар ин шои фарбиҳо ба чашми чон мебинам:
Ту худ як матраъи нуру тароват будай,
Эй Сўх!
Мани мўъҷизачўи кў ба кў сарсон Саранчо(м) фаҳмидам охир,
Ту худ мўъҷизаи таъби табиат будай,
Эй Сўх!

Ало эй Сўх,
Ало эй сарзамини нозанини ман,
Ало санги раҳат тахти барини ман,
Барои дигаре шояд ту танҳо манзили зистӣ,
Барои ман Ватан ҳастӣ, Ватан ҳастӣ,
Ватан ҳастӣ!

Шоири дигари боистеъдоди ин сарзамин Расулбеки Аҳмадзод мебошад. Ӯ дар ҷодаи шоирӣ ба устод Лоик, Гоиб Сафарзода, Қутбӣ Киrom, Фарзона пайравӣ карда, маҷмуаҳои ашъорашро бо номҳои «Шукронаи Ватан» (2011), «Таронаи Сўх» (2011), «Армуғони худафрӯз», (2014) «Нидои қалб» (2017), «Фарди фардо» (2023) аз ҷоп баровардааст.

Расулбек, воқеан шоири боистеъдод буда, дар жанрҳои ғазал, рубоӣ, дубайтӣ, мувашшаҳ маҳорати баланд дорад. Вай инчунин муҳаммасҳои зиёд таълиф карда, тавассути онҳо хунари шоирӣ худро сайл қал додааст.

Ӯ дар як ғазалаш мегӯяд:
Бар Хучанди бостон аз Сўх паёмон омадам,
Аз барои дидани дидори ёрон омадам.
Баски меҳри Тоҷикистон чой дорад дар дилам,
Бо салому бо паём аз Ўзбекистон омадам.
Ҳамчу фарзанди диёр – Ўзбекистони азиз,
Сўи халқи номдори Тоҷикистон омадам.

Як замон ин чо чу ми(з)бон истиқомат доштам,
Ман кунун имрӯз бар шахрам чу меҳмон омадам.
То намоям меҳри дил иброз бар марди хунар,
Бар Тирози дилнишин шоду ғазалхон омадам...

Маҷмуаҳои Олимҷон Олимов (Мубориз) бо номҳои «Сўхрӯд шоҳиди бостони ман аст», (2005), «Адибномаи Сўх», (2015), «Ятимчаи дододор» (суруду ҳикояҳои ҳаҷвӣ, 2015), интишор шудаанд. Вай дар навиштани ҳаҷвӣ маҳорати баланд дорад. Адиб каму костаҳои ҳаёт, хислатҳои зишти одамон, аз қабилӣ танбалӣ, ҷоҳили ва фиребгариву қоҳили онҳоро интиқод карда, бо таъбири иборҳои намакин мақсадашро баён месозад. Персонажҳои ҳикояҳои қасони коргурез ва форигбол буда, ҳар қадом дорои хислатҳои манфӣ мебошанд. Ба ин восита, адиб пахлуҳои манфии баъзе одамони бадраторро ошкор сохта, дигаронро ба ин восита панд медиҳад. Очерку мақолаҳои бештар аз рӯзгори сокинони сарбаланди Сўх ва водии Фарғона нақл мекунанд. Шеърҳои ҳаҷвиаш намакин буда, рафтору кирдори зишти баъзе одамонро мазаммат менамояд.

Шоири дигари ин диёр Садриддини Хушёрӣст. Вай бо ду забон – тоҷикӣ ва ўзбекӣ шеър навишта, дар ин ҷода комбӯб гардидааст. Маҷмуаҳои ашъорӣ ӯ бо номҳои «Гудастаи ишқ», «Сўхлик гузалар» (2009) ва «Бўи модар» (2017) аз нашр баромадаанд. Дар маҷмуаи охири ӯ бештар сифатҳои неку хамиди модар ситоиш ёфта, хислатҳои ӯ васф мешавад. Садриддин мисли дигар шоирони диёрш аз ёди диёрш дур нест ва васфи онро ниҳоят фаробахш тасвир месозад. Чунинчи:
Бисабз, эй Сўх, эй боги бихиштам,
Ки сарҷўи ту хатти сарнавиштам.
Муҳаббат бор пеши чашмам овард,
Ба дил чун донаи меҳри ту киштам.
Дар ҳаҷорпораи мазкур, ки аз шаш банд

иборат аст, шоир меҳру самимияти худро нисбат ба диёри зебоманзари Сўх ифода карда, онро ба «гулистони гулафшон», «бахори шукуфон», «дурдонаи дунё», «фурӯги маҳфил» ташбеҳ медиҳад ва аз ин «донаи меҳр» дил қанда натавонистанашро ошкоро баён месозад.

Шодравон Нёматулло Суннатулло низ аз ҷумлаи адибони ҷавони маҳаллӣ буд. Маҷмуаи ашъораш соли 2011 бо номи «Гулгашти хаёл» ба таъб расида, дар он бехтарин ашъори шоир гирдоварӣ шудааст. Вай қариб дар аксари жанрҳои гинӣ қувваозомӣ карда, баҳусус дар ғазал ва рубоӣ комбӯб гардидааст. Пояи шеърҳои ӯро муҳаббату самимияти одади, масъалаҳои маънавий ва эҳтироми Ватан ташкил медиҳанд. Шеърш ниҳоят рангин ва баёнш аз ҳад зиёд дилқасб мебошад.

Нависандагони сўхӣ низ қалами сеҳрофарин дошта, дар насри муосири тоҷик ва ўзбек ҷойгоҳи хос доранд. Дар ин миён хунар ва истеъдоди Раҳимбердӣ Тошмавов, Алимӯхаммад Пўлодов, Асад, Мирасрор Ахрорӣ ва дигарон боиси таҳсин мебошад. Аз ин миён Мирасрор Ахрорӣ сермаҳсул аст. Вай ба сифати рўзноманигор, тарҷумон, публицисти шинохта эътироф гардида, ҳамеша дар пайи ҷустуҷўҳои бадеӣ мебошад ва сабки баёни хос дорад.

Дар насри муосири ҳава саҳми Абдурахим Бехбуд (шодравон) Раҳимбердӣ Тошмавов, Алимӯхаммад Пўлодов назаррас аст. Дар маҷмуаҳои «Рангинкамони умр»-и Раҳимбердӣ Тошмавов, «Сағираи саргардон», «Саргузаштҳои фантастикӣ акси Чалил»-и Алимӯхаммад Пўлодӣ намунаҳои бехтарини насри бадеӣ ҷамъоварӣ шудаанд, ки ба ҳаёти мардуми деҳот ва шаҳр бахшида шудаанд.

Умуман, шоирону нависандагони водии Фарғона, баҳусус Сўхзамин дар рушди адабиёти муосири тоҷик саҳми муносиб гузошта, дар таҳкими муносибатҳои дӯстонаи халқҳои тоҷику ўзбек мавқеи намоён доранд.

ҲУСНИ ЭҲТИРОМ БА ШОИРОНИ БУЗУРГ

Ниҳоят баъди чандин сол муҷассами шоири бузурги тоҷик Мавлоно Нуриддин Абдурахмони Чоӣи ва шогирди вафодори ӯ, асосгузори адабиёти классикии ўзбек Мир Алишер Навоӣро барқарор карданд, ки падидаи хуше барои аҳли фарҳанг аст.

Пас аз таъмири хушсифат ин муҷассамаро дар истироҳатгоҳи марказии навбунёди шаҳраки Гулобод – маркази маъмурии ноҳияи Самарқанд, ки хеле нишотвор аст. Замони роҳбарии Раҳима Ҳақимова дар ноҳияи Самарқанд, ки аз роҳбарони оқил, дурандеш ва адабпарвар буд, муҷассамии мазкур маҳз бо ташаббуси ӯ дар маркази ноҳия гузошта шуда буд, аммо пас аз чандин сол бо сабабҳои

номаълум ин ҳайкал аз ҷояш ғайб зад ва ҳоло ин ҳайкал ба маркази ноҳия барқарорнда шуд. Умед мекунем, ки ин истироҳатгоҳ ва пояи ҳайкали шоир ва мутафаккирони бузурги адабиёти халқҳои тоҷику ўзбек боз ба ҷойи дӯстдоштаи аҳли илму фарҳанг ва ҷавонони мо табдил хоҳад ёфт.

Зоҳир ҲАСАНЗОДА,
хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Самарқанд.

Обуна – 2025

«Мо обуна шудем, шумо-чӣ?!» гуфта, садо баланд кардани як гурӯҳ донишҷўёни Донишгоҳи давлатии Тирмизшаҳр умеди моро ба фардои дурахшони миллати тоҷик дар хоки Ўзбекистон қавитар сохт.

КОМ АЗ «ҚАНДИ ПОРСҲ» ШИРИН КУНЕМ!

Ин ташаббуси устодон ва шогирдони баҳши филологияи тоҷики донишгоҳ дар арафаи Соли Нав басо хурсандибаш буд.

Рамазон Абдуллоев, раиси Маркази фарҳангии тоҷикони вилояти Сурхондарё ва устоди донишгоҳ дар ҷамъомади донишҷўён гуфт, ки «Овози тоҷик» 100 сол боз мунтазам рўи чопро додаву аз ҳаёти тоҷикони Ўзбекистон ва берун аз он маводҳои ҷолиб нашр мекунанд. Рўномаи ягона минбарест, ки тоҷикони кишвари мо дар ҳақиқи дили худро дар он навиштаву то гўши идораҳои баланд мерасонанд. Он дар тўли сад соли мавҷудияти худ ҳастии миллати тоҷик ва забони ноби вайро дар қаламрави Ўзбекистон зафармандона таъкид мекунанд.

Ин ҷарабини фарҳангӣ дар ҳоле рўи кор омад, ки баҳси

обуна ба рўномаҳои тоҷикӣ ва шадидан паст рафтани сафи обуна ба матбуоти тоҷикӣ дар Ўзбекистон гарм шуда, дар саҳифаи рўномаҳо, шабакаҳои иҷтимоӣ интернет аз батафовит ва бегайратии тоҷикон дар масъалаи дастгирӣ намунаҳои рўномаву маҷаллаҳои миллии худ фикрҳои танқидӣ нашр гаштанд.

Таъкид гардид, ки «Овози тоҷик» дар рушду тақомули худ доғҳои тоҷикон, тарғиби тамаддуну адабиёт ва зинда ниғаҳ доштани забони ноби форсӣ тоҷикӣ хидмат мекунанд. Солҳои охир маҷаллаи «Дурдонаи Шарқ» ва рўномаи фарҳангии «Ховар» ҳам ба майдон омадаву пайкони «Овози тоҷик»-ро сарбаландона идора ва тақвият медиҳанд, ҳарчанд онҳо низ аз беъътбории ҳамзабонан ранҷ меканданд.

Ба гўши аҳли нишаст ра-

сонда шуд, ки китобу рўнома нахондани ҷавонон ва эҳтироми забони миллии худро фаромўш сохтани як идда зиёвӣ ни мо маънии дар ҷаҳли мураккабе мондан, аз решаҳои худ дур рафтан ва билохира, дар ҳақиқи гумномиву торикӣ маҳуфе қарор ёфтандро дошта, паёмадаш аламангез ва фоҷибор аст.

Донишҷўён дар васфи забони форсӣ тоҷикӣ шеърҳои шоирони машҳурро қироат карда, аз ҳаммиллатон ва соири ҷавононро дар доми ғафлат даъват намуданд, ки ба қадри забони бихишти худ бирасанд ва ин қанди персиро аз даҳони худ фарзандони хеш берун наафкананд.

Шариф ХАЛИЛ,
хабарнигори «Овози тоҷик».
Вилояти СЎРХОНДАРЁ.

Ба ҷойи табрик

Шоир, мутарҷим ва журналисти шинохта Асрор Муъмин 70-сола шуд. Ба ин муносибати Иттиҳоди нависандагони Ўзбекистон ҷарабинӣ доир намуд. Устодони суҳан – дўстони ҳамқалами соҳибҷашн дар бораи рўзгор ва осори ӯ ҳарф заданд. Барояш саломатӣ ва барорроҳи тозаӣ эҷодӣ дархост намуданд.

Асрор Муъмин зодаи ноҳияи Фаллаарали вилояти Самарқанд мебошад. Донишгоҳи давлатии Тошкандро хатм карда, дар Кумитаи давлатии агросаноати Ўзбекистон, Иттиҳоди нависандагон ва як қатор нашриётҳои нашрҳои даврӣ фаъолият бурдааст. Ҳоло эҷодқори озод аст.

Вай чун муаллифи дафтарҳои шеърӣ «Рози дил», «Таваллуд», «Қалб», «Дўст доштам, дўстдошта будам», «Дар қалбат Алломиш бизиҳад», «Тўмо-ри ишқ», «Умед ва орзу», «Муъҷизаи ҳаштум», «Миннатдорам» ва «Себи ширин» ба дўстдорони адабиёт шинос аст. Очеркҳои бадеиаш бо унвонҳои «Президент. Спорт. Фалаба!», «Ситораҳои ту, Ватан!», «Асрори чемпионӣ», «Тақиядорам танҳо ту, диёр!» низ аз ҷоп баромадаанд. «Шеърҳои асри XX» фарогири тарҷуманоҳи ӯст. Як қатор асарҳои Расул Ғамзатов, аз ҷумла «Доғистони ман»-ро ба ўзбекӣ баргардондааст.

Асрор Муъмин соҳиби медали «Шухрат» ва унвони ифтихории «Журналисти хидматнишондодаи Ўзбекистон» мебошад. Ӯро ба ҳафтадосолағӣ муборақбод сохта, чанд шеърро пешкаши шумо месозем.

Асрор МУЪМИН
Пайванд
Армон

Ба ҳам созанд така кўхсорон,
Дили мо доғ, вақте ки чудоем.

Туй заршуъла бар чашмони гардун,
Кучо, хуршед, аммо посбонат?
Китоб асти пур аз шеъри шарарбор,
Вале, эй дил, кучо як шеърхонат?

Гулафшон пеши чашм, эй бўстони,
Кучо монд, лекин, богбонат?
Кучо аз дарди дармоне надорӣ,
Ҳамин оё, дили ман, ормонат?

БАҲОР ДАР ЗИМИСТОН

Намоёд ҳамла сармо, теғ бар даст,
Бирезад барги ларзони чанорон.
Барорад майса сар аз кўрпаи барф,
Таҳи барф аст хоб оё баҳорон?

Ба сарди майсаҳо безътинонад,
Ки бидҳанд аз баҳори тоза пайғом.
Агарчи барф меборад зи гардун,
Ба дил ҳар сабза баҳрад тоза илҳом.

Тасниф ва тарҷумои **Ш. МУҲАММАД.**

Саломатӣ

БЕМОРИҲОИ МАВСИМӢ

Бемориҳои ҳастанд, ки зуд дарк кардани онҳо мушкул аст. Аксар беморӣ ва аломатҳои онҳо аз зоҳири инсон маълум мешавад. Дар фасли зимистон ба сабаби ҳавои хунук бемориҳои авҷ мегиранд. Онҳоро бемориҳои мавсимӣ меноманд. Грипп, шамолхўрӣ, зукком, дарди пою дарди миён ва ғайра аз ин ҷумлаанд. Сабаби «авҷ»-и бемориҳои мавсимӣ шифокори касалиҳои сироятӣ беморхонаи вилояти Намангон Ривҷиҳдин Мирзоев чунин эзоҳ дод:

– Одамон ба тарзи ҳаёти солим, маданияти хўроқхўри рӯя намекунад. Нўшокиҳои гуногун минералӣ ва хўроқворҳои нимтайёрро бисёр истеъмол мекунанд. Масалан, дар маъраку бозмо ниҳоят бетартибона хўроқ меҳурем ва ин албатта, ба саломатиамон зарари қалон мерасонад. Дар натиҷа ба бемориҳои гуногун мубтало мегардем.

Масалан, яке аз ин навъи бемориҳо, сурхак аст.

Сурхак асосан дар зимистон ва баҳор авҷ мегирад ва бо аломатҳои ҳарорати баланд, дарди гулӯ, пайдошавии сурхиҳо дар роҳи нафас намоён мешавад. Агар сари вақт пешгирӣ карда нашавад, ба шуш, дил, меъда ва узвҳои дарунӣ зарар оварда, ба хун мегузарад. Касали бо воситаи заррачаи ҳаво ба дигарон мегузарад. Вай асосан дар баҳарҳои 3-15-сола бисёр дучор мешавад ва 10-14 рўз давом мекунанд. Давоми 3 рўз бемор лоҳаз (сусту беҳол) шуда, ба баданаш сурхиҳо медамад, ҳарораташ баланд мешавад. Асорати хавфнок ин беморӣ дар ҳолатҳои касалии ларингит, ларинготрахеобронхит, пневмония, миокардит падидор мегарданд. Чун ин аломатҳои бактериялӣ намоён шаванд, аз тарафи шифокор антибиотикҳо тавсия карда мешаванд. Барои пешгирӣ ва давои ин беморӣ таҳти назорати шифокори махсус аз витамини А бо миқдори зиёд бояд истифода бурда шавад. Аз ҷониби мутахассисони соҳа профилактикаи маҷбурий, яъне вакцина ҷорӣ карда шудааст, ки барои пешгирӣ аз сурхак аҳамияти қалон дорад.

Шоҳида ДАМИНОВА,
хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Намангон.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон
Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тоҷик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Шерпўлод ВАКИЛОВ

Рўнома ҳафтае ду маротиба: рўзҳои чоршанбе ва шанбе ҷоп мешавад.
Рўнома дар компютерхонаи идора ҳарфини ва саҳифабандӣ гардида.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи ҷопи ду интервали ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рўнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рўнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонси матбуот ва ахбороти Ўзбекистон таҳти рақами 0003 ба рўйхати гирифта шудааст.
Индекси нашр — 170 . Фармоиши 2 Г-1228.
Адади нашр 4180. Ҳаҷм 2 ҷузъи ҷопӣ.
Усули нашр — офсет, андозаи А-2.

Мухаррири навбатдор:
Г. Кабирова.
Саҳифабанд-дизайнер:
Х. Тўхтаева.
Мувофиқи қадвал — 21.00
Ба ҷоп сугурда шуд — 22.00

Нишонии мо:
100011 ш. Тошканд,
кўчаи Навоӣ, 30, ошёнаи 4.
Телефонҳо: қабулгоҳ: +998555200337;
Котибот: +998555200336.
Факс: +998555200337.
сайт http://ovozitojik.uz/, e-mail:
ovozitoj@umail.uz, ovozit@list.ru
Индекси обуна-170.
Матбааи таъбуи нашири Ширкати саҳомии «Шарқ».
Нишонии қорхона: кўчаи Буюк Тўрқон, ҳоҷи 41.